

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Public Health Wales statement on Novel Coronavirus (COVID-19) outbreak

This statement will be updated daily at 2pm

Updated: 2:00pm Saturday 9 May

NOTE: Detailed information on new cases of Novel Coronavirus (COVID-19) in Wales is now available on our user-friendly data dashboard on the [Public Health Wales website](#).

Dr Christopher Williams, Incident Director for the Novel Coronavirus (COVID-19) outbreak response at Public Health Wales, said:

"Yesterday the Welsh Government announced that lockdown arrangements will continue for the next three weeks, with minor adjustments to regulations.

"Public Health Wales reminds the public to continue to adhere to Welsh Government restrictions on non-essential travel, caravan and campsites, hotels, B&Bs and holiday accommodations, as well as the limited access to our national parks, over the Bank Holiday weekend. We also remind owners of second homes in Wales to act responsibly and to avoid traveling to these homes until restrictions have been lifted.

"Social distancing rules remain in effect. Public Health Wales fully supports the small adjustments made to the regulations which includes allowing people to exercise more than once a day. However, people should stay local. This means any exercise should start and end at home and not involve going a significant distance from home.

"We seem to have passed the peak and flattened the curve of new cases of Novel Coronavirus (COVID-19) in Wales, which appears to be an indication of the effectiveness of lockdown measures. We are currently working with Welsh Government to determine the best approach for when the lockdown is eventually eased.

"Novel Coronavirus (COVID-19) is still circulating in every part of Wales, and the single most important action we can all take in fighting the virus is to stay at home. We want to thank each and every person across Wales for doing their bit to help slow the spread of the virus.

"While emphasising the importance of staying at home, we also want to reinforce the message from NHS Wales that urgent and emergency care services for physical and mental health are still open and accessible.

"For parents, if your child is unwell and you are concerned you should seek help. If you have urgent dental pain you should still call your dentist. If you have a health complaint that is worrying you and won't go away you should call your GP practice. If you or a family member are seriously ill or injured you should dial 999 or attend your nearest Emergency Department.

"Public Health Wales continues to support the implementation of the [Critical Workers Testing Policy](#) to make sure we use the current testing capacity in Wales to the full, ensuring we test the right people, at the right time, in the right place, to reduce the spread of Novel Coronavirus (COVID-19).

"We will be increasing our testing capacity in the weeks and months to come and it will be essential for us to exploit all possible technology to create a streamlined and digitally enabled process to support this. The

recommendations in the Minister's review will be helpful in achieving this.

"We are encouraging everyone to download the Novel Coronavirus (COVID-19) Symptom Study app, which has been supported by Welsh Government. The app allows users to log daily symptoms to help build a clearer picture of how the virus is affecting people. For more information, including how to download the app, visit covid.joinzoe.com.

"Public Health Wales is working to address the negative impact of Novel Coronavirus (COVID-19) on the social, mental and physical wellbeing of people in Wales. Our latest campaign, 'How are you doing?' is now live and offering practical advice from phw.nhs.wales/howareyoudoing.

"People no longer need to contact NHS 111 if they think they may have contracted Novel Coronavirus (COVID-19). Information about the symptoms to look out for is available on the Public Health Wales website, or members of the public can use the NHS Wales [symptom checker](#).

"Anyone with a suspected coronavirus illness should not go to a GP surgery, pharmacy or hospital. They should only contact NHS 111 if they feel they cannot cope with their symptoms at home, their condition gets worse, or their symptoms do not get better after seven days.

"Only call 999 if you are experiencing a life-threatening emergency, do not call 999 just because you are on hold to 111. We appreciate that 111 lines are busy, but you will get through after a wait."

DATGANIAD CYMRAEG

Diweddariad: 2:00yp Dydd Sadwrn 9 Mai

NODER: Mae gwybodaeth fanwl am achosion newydd o Coronafeirws Newydd (COVID-19) yng Nghymru bellach ar gael ar ein dangosfwrdd data hawdd ei ddefnyddio ar [wefan Iechyd Cyhoeddus Cymru](#).

Dywedodd Dr Christopher Williams, Cyfarwyddwr Digwyddiad ar gyfer yr ymateb i'r achos o'r Coronafeirws Newydd (COVID-19) yn Iechyd Cyhoeddus Cymru:

"Ddoe cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y bydd y trefniadau cyfyngiadau symud yn parhau am y tair wythnos nesaf, gyda mân addasiadau i'r rheoliadau.

"Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn atgoffa'r cyhoedd i barhau i lynu wrth gyfyngiadau Llywodraeth Cymru dros benwythnos Gŵyl y Banc ar deithio nad yw'n hanfodol, meysydd carafanau a gweryslla, gwestai, llety gwely a brechwast a llety gwyliau, yn ogystal â'r mynediad cyfyngedig i'n parciau cenedlaethol. Rydym hefyd yn atgoffa perchnogion ail gartrefi yng Nghymru i fod yn gyfrifol ac osgoi teithio i'r cartrefi hyn nes bod y cyfyngiadau wedi'u codi.

"Mae rheolau cadw pellter cymdeithasol yn parhau'n weithredol. Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn gwbl gefnogol i'r addasiadau bach i'r rheoliadau, sy'n cynnwys caniatáu i bobl ymarfer corff fwy nag unwaith y dydd. Fodd bynnag, dylai pobl aros yn lleol. Mae hyn yn golygu y dylai unrhyw ymarfer corff ddechrau a gorffen gartref ac ni ddylid teithio'n bell o gartref.

"Mae'n ymddangos ein bod wedi pasio penllanw'r achosion newydd o Coronafeirws Newydd (COVID-19) ac wedi lefelu'r gromlin yng Nghymru, sydd fwy na thebyg yn brawf o effeithiolrwydd y mesurau cyfyngiadau symud. Ar hyn o bryd, rydym yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru i benderfynu ar y ffordd orau o liniaru'r cyfyngiadau symud yn y pen draw.

"Mae Coronafeirws Newydd (COVID-19) yn parhau i gylchredeg ym mhob rhan o Gymru, ac aros gartref yw'r cam pwysicaf un y gall pob un ohonom ei gymryd wrth ymladd y feirws. Rydyn ni am ddiolch i bawb ledled Cymru am chwarae eu rhan wrth helpu i arafu lledaeniad y feirws.

"Er ein bod yn pwysleisio pwysigrwydd aros gartref, rydym hefyd yn awyddus i atgyfnerthu neges gan y GIG yng Nghymru sef bod gwasanaethau gofal brys ac argyfwng ar gyfer iechyd corfforol a meddyliol yn dal ar agor ac ar gael.

"I rieni, os yw'ch plentyn yn sâl a'ch bod yn pryderu, dylech ofyn am help. Os oes gennych boen deintyddol brys, dylech ddal i ffonio'ch deintydd. Os oes gennych broblem iechyd sy'n eich poeni ac nad yw'n mynd i ffwrdd, dylech ffonio'ch practis meddyg teulu. Os ydych chi, neu aelod o'r teulu, yn ddifrifol wael neu wedi'ch anafu, dylech ddeialu 999 neu fynd i'ch Adran Achosion Brys agosaf.

"Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn parhau i gefnogi gweithredu'r [Polisi Profi Gweithwyr Hanfodol](#) i wneud yn siŵr ein bod yn defnyddio'r capasiti profi presennol yng Nghymru i'r eithaf, gan sicrhau ein bod yn profi'r bobl iawn, ar yr amser iawn, yn y lle iawn, i leihau lledaeniad Coronafeirws Newydd (COVID-19).

"Byddwn yn cynyddu ein capasiti profi yn yr wythnosau a'r misoedd i ddod a bydd yn hanfodol i ni fanteisio ar bob technoleg bosibl i greu proses symlach a digidol i gefnogi hyn. Bydd yr argymhellion yn adolygiad y Gweinidog yn ddefnyddiol i gyflawni hyn.

"Rydym yn annog pawb i lawrlwytho'r ap Astudio Symptomau Coronafeirws Newydd (COVID-19), sydd wedi cael cefnogaeth gan Lywodraeth Cymru. Mae'r ap yn caniatáu i ddefnyddwyr logio symptomau'n ddyddiol i helpu i adeiladu darlun cliriach o sut mae'r feirws yn effeithio ar bobl. Am ragor o wybodaeth, gan gynnwys sut i lawrlwytho'r ap, ewch i [covid.joinzoe.com](https://www.covid.joinzoe.com).

"Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn gweithio i fynd i'r afael ag effaith negyddol Coronafeirws Newydd (COVID-19) ar lesiant cymdeithasol, meddyliol a chorfforol poblogaeth Cymru. Mae ein hymgyrch ddiweddaraf, 'Sut wyt ti?' bellach yn fyw ac mae'n cynnig cyngor ymarferol gan phw.nhs.wales/howareyoudoing.

"Nid oes angen i bobl gysylltu ag NHS 111 mwyach os ydynt yn credu bod ganddynt Coronafeirws Newydd (COVID-19). Mae gwybodaeth am y symptomau i gadw llygad amdanynt ar gael ar wefan Iechyd Cyhoeddus Cymru, neu gall aelodau'r cyhoedd ddefnyddio [gwiriwr symptomau](#) GIG Cymru.

"Ni ddylai unrhyw un yr amheuir bod ganddo/ganddi salwch coronafeirws fynd i bractis meddyg teulu, fferyllfa nac ysbyty. Dim ond os yw'n teimlo na all ymdopi â'i symptomau gartref, fod ei gyflwr yn gwaethygu, neu os nad yw ei symptomau'n gwella ar ôl saith niwrnod y dylai gysylltu â NHS 111.

"Peidiwch â ffonio 999 oni bai eich bod yn profi argyfwng sy'n peryglu bywyd. Peidiwch â ffonio 999 dim ond oherwydd eich bod yn aros i 111 ateb eich galwad ffôn. Rydym yn deall bod llinellau 111 yn brysur, ond bydd rhywun yn ateb eich galwad ar ôl i chi aros."